

Rimini Protokoll maakt theater in woonkamers

Europa, een keukendrama

Omdat de Europese kwestie een ver-van-ons-bedshow blijft, spreidt het Duitse collectief Rimini Protokoll ze gewoon uit over de eettafel. Er zijn twaalf spelers, vijf levels. En één chocoladetaart.

Van onze medewerker Wouter Hillaert

Brussel Naar theater gaan door aan te bellen bij een rijhuis wordt meer en meer een gewoonte. In de Lakensestraat in Brussel komt Lieselot opendoen. Ze is een van de vele cultureel bewuste burgers met gastvrij exhibitionisme die inging op de oproep van Kaaithheater om de nieuwe productie van Rimini Protokoll in huis te nemen: *Home visit Europe*.

In haar living heeft de lange tafel een nieuw kleedje gekregen: een blinde kaart van Europa. Daarop hebben elf andere toeschouwers hun eerste opdracht al vervuld: tussen een hoop steden lopen er kleurige tekenlijnen. Daar zijn ze geboren, of aan die plek in IJsland hebben ze een warme herinnering. Nog voor de huiskamervoorstelling goed en wel begonnen is, hebben we ons Europa al toegeëigend. Op tafel ligt ons Europa. De spelers, dat zijn wij.

Voor Rimini Protokoll was net die menselijke maat belangrijk, toen het van onder meer Kaaithheater de opdracht kreeg om een performance te maken rond het idee Europa. In vorig werk zette het Berlijnse gezelschap steeds niet-artistieke ervaringsdeskundigen op het podium, van muezins tot verzamelaars van modeltreintjes. Maar hoe speel je Europa? ‘Het leek ons goed om ernaar te kijken vanuit een veel kleinere unit, zoals een woonkamer’, aldus Daniel Wetzel. ‘We hebben van alles uitgeprobeerd, maar steeds bleek dat hoe persoonlijker we het maakten, hoe beter mensen Europa weer gingen begrijpen.’

Wat in level één nog onschuldig begint met vragen over hoe Lieselot zich verhoudt tot haar burens of haar werk, keert zich in volgende levels algauw naar onszelf. Hoe solidair zijn we, op een schaal van nul tot vijf? Bij iedereen gaan drie tot vijf vingers de lucht in. Hoe groot is ons vertrouwen in de democratie? Velen tonen één vinger. Zijn we al op de vuist gegaan? Kunnen we leven van onze inkomsten? Achteraf besef je: metaforische vragen over oorlog, arbeid, migratie, politieke besluitvorming. Tussenin worden er weetjes gedeeld, reisverhalen verteld, bekentenissen afgedwongen.

Scheentje schop

Van level tot level verhoogt Rimini Protokoll de rivaliserende sfeer waarin nationale staten vandaag samen de EU maken. Rond onze eigen tafel eindigen we met allianties op basis van het geld in onze portemonnee en met één chocoladetaart als inzet. Algauw gaat het ons niet meer om visie of principes, maar om scoren ten koste van andere koppels. We blijven erom lachen. Boven tafel blijft de sfeer, zoals in elke huiskamervoorstelling, opperbest. Onder tafel wordt er, zoals bij elke onderhandeling, geniepig beentje gelicht en scheentje geschopt. Dit is ons Europa: een keukendrama.

Tegelijk is *Home visit Europe* een lopend onderzoek naar de staat van Europa, op basis van alle data die Rimini Protokoll verzamelde in Poolse, Tsjechische en Deense huiskamers. Zo

toont de site *homevisiteurope.org* dat Duitse spelers veel meer geld op zak hebben dan anderen. Dat Centraal-Europeanen zich meer Europeaan voelen dan Portugezen of Noren. Dat slechts de helft van alle spelers in Europa kan leven van zijn baan.

Omdat er overal vooral theaterpubliek aanschuift, blijven de sociaaleconomische verschillen verwaarloosbaar, zegt Wetzel. 'Maar bij Fransen en Belgen sta ik verbijsterd over zoveel wantrouwen in de democratie.' Nochtans krijgt ook het verliezende team achteraf nog een partje van onze taart. Schuldverschikking, noemen we het.

www.kaaitheater.be www.homevisiteurope.org